Ч. 210. Неділя 2 жовтня (19 вересня) 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і з ц. к. Старостви на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Сойм краєвий.

По торжественних богослуженях, відправлених в лат. костелі катедральнім і рускій катедрі сьв. Юра, зібрав ся вчера сойм на перше засідане сегорічної сесиї. Посли явили ся дуже численно.

Засідане отворив довшою промовою Є. Е. п. Маршалок краєвий ґр. Стан. Бадені, навязуючи еї до марияньского сьвята, яке саме відбуло ся у Львові. Відтак перейшов п. Маршалок до предложень краєвого Виділу на біжучу сесию і зазначив, що між тими предложенями визначують ся два: в справі поліпшеня материяльного стану народного учительства і его правних відносин і в справі рентових осель. То послідне предложене устилізував Виділ вже на основі порозуміня з правительством і тому Виділ краєвий має надію а навіть певність, що той проєкт буде принятий палатою в повній основі і без змін.

Опісля перейшов бесідник до справи введеня в житє санкціонованого вже закона о бюрах посередництва праці і о зарадах сегорічної посухи, а приобіцявши поміч краю і сподіватись також держави для потерпівших від сегорічного елементарного нещастя, звернув ся до руских послів з слідуючою заявою виголошеною в рускій мові:

Витаю сердечно послів народности рускої, витаю з тою оправданою надією, що розстрій, який між ними а більшостию тої Палати в послідній сесиї настав, при спільній праци для добра краю, взаїмній вирозумілости і добрій воли, не лише уступить, але й пійде в забутє. Маю надію, що найдуть ся дороги і средства, аби на підставі спільного порозуміня дійстні культурні потреби руского народа найшли в тій Палаті і в тій сесиї прихильне і успішне полагоджене.

Гадаю також, вірний тому, що я вже кілька разів в тій Палаті висказав, що заспокоєнє дійстних культурних потреб Русинів єсть не лиш односторонним виповненем желань одної народности, але єсть заразом згідне з інтересом цілого краю, котрий бажає успокоєня і спільної, річевої, на добрій вірі опертої праці. Але рівночасно вношу горячий зазив до Вас панове, аби ви в справах, котрі після наших найліпших і найщирійших намірів не мають национального підкладу, в котрих чужа нам, яка небудь побічна гадка крім цілий нам і вам цілком спільних, аби ви нашої доброї волі не подавали в сумнів; не приписували нам намірів, яких не маємо, а тим самим не утрудняли добровільно, коли не згоди, то бодай порозуміня, якого рівно рішучо вимагає як ваш так і наш інтерес.

Свою промову закінчив маршалок згадкою про буджет а піднісши оклик в честь Цісаря, скінчив свою інавґурацийну промову і узнав сесию за отверту.

З черги забрав слово Є. Е. п. Намістник ґр. Потоцкий, щоби в коротких словах представити справоздане соймови з боку правительства. Правительство згодило ся на довшу сесию, аби сойм міг успішно полагодити буджет і піднести головно фінансове положене краю. Співділати в тім послідним напрямі буде головним завданем правительства і его Намістника, яко горожанина краю. Правительство не предкладає тим разом ніяких самостійних проєктів, згодило ся однак на новий проєкт закона о рентових загородах, котрий предложив краєвий виділ на біжучу сесию. Переходячи до справоздания ради шкільної, п. Намістник бачить замітний поступ, поступ тим кориснійший, що край одержав в двох послідних роках шість нових середних шкіл а є надія на ухвалене ще дальших, нових. В тім послідним числі треба згадати проєкт заснованя одної ґімназиї з рускою мовою, котру проєктує рада шк. краєва, розслідивши відносини згідно з торічним припорученем сойму. П. Намістник стверджує, що та евентуальна нова школа відповідає дійст-

---

Мій син!

(З словіньского — *дра Ів. Тавчара*).

Старий Антін Кимовець був ціле своє житє бідолахою на земли. По своїм вітци унаслідив напів розвалену хату і кусник лихого поля на горі Ребро, так, що мусів трудити ся і молотити, коли хотів заробити собі на кусник вівсяного хліба.

А коли оженив ся, покарав его Господь Бог також жінкою, що ще тепер трясе ся, коли собі еї нагадає. При роботі цілком ему не помагала. Але дома крала ему всьо, що лиш засягла. А що украла, видавала майже всьо на горівку. І коли Антін вечером вертав від тяжкої роботи, стрічав не рідко гіршу половиню свого подружа в рові або посеред дороги. Сільскі діти кричали і скакали довкола неї. Він брав еї за кождим разом терпеливо на свої плечі, ніс еї до хати і прощав їй — бо була матерю его сина!

А коли забрала еї смерть і ми поклали еї в жовту землю там коло церкви сьв. Лаврентия, стояв Антін Кимовець сумний коло могили і по его лици спливали грубі сльози.

— Мої люби — говорив він — шкода еї, що она умерла! Чоловік до всього привикає! І коли я позамикав добре скрині і шуфляди, то она ніколи нічого не взяла. Шкода, що умерла!

По ній лишилась ему одна дитина, син. Ту дитину Антін Кимовець дуже любив. Але одного рана, коли ще лежав на твердій постели, прийшло ему нагле на гадку, що его житє — коли добре розважити — все таки дуже тяжке! І тоді порішив Антін Кимовець, що его син мусить учити ся, аби не носити в коши на плечах навозу на поле і не голодувати ціле житє.

І справді пійшов з ним до Люблями! Прийшов до отця Каллиста, що був тоді ігуменом Францисканів, поцілував его білу руку і випросив у него, аби его син міг кождого полудня приходити до монастиря на лихий обід, котрий ему мимо того дуже смакував.

І від тепер ходив Антін, коли лиш міг до Люблями, аби „поглянути на Іва“. Брав все з собою кусник чорного хліба і гриз его по дорозі. Пив з жерел при дорозі. Нераз брав кіш, в котрім була все якась їда для сина і стогнав в сонішній жарі ідучи до міста. Гроший не видавав на дорогу ніколи. Але згодом пізнали его милосердні візники і запрошували его, коли він душив ся порохом на дорозі, аби поклав свій кіш на возі і сідав. І тоді треба було послухати, як він візникам совістно розповідав, що він іде поглянути на сина; що то одинока его дитина і така добра, що ліпшої не може бажати; що всечестні отці Францискани вдоволені з него і що він все лиш утіху ему приносить.

І справді син назвичайно трудив ся! Кождого року був він „першим“ і приносив до дому оправлені в золото книжочки. З вітцем ходили разом до церкви. Старому сияло щастє з лиця, так що ми всі, що мали недобрі і пусті діти, завидували ему.

Але коли син покінчив вісім кляс, мусів Кимовець продати свій кусник поля, а коли син скінчив університет, пійшла за полем і хата! Старий ходив від дому до дому і жив з праці своїх рук. Ме можете собі уявити, кілько робіт він умів! В зимі плів коші, по вечери за кусник хліба оповідав дітям байки, або учив їх рідних молитов. З бяини вирізував люльки, з липини ложки. А як лучало ся, клав ся спати, хоч цілий день не мав нічого теплого в губі. На весні ішов на роботу та косив і копав за малу заплату цілий Божий день. З літі збирав ялoвець, пошивав хати, дротував горшки, продавав сіль від хати до хати і живив ся виключно квасним молоком. В осени збирав гриби, ягоди, смолу з дерев і дубянки в дубових лісах. Так заробив собі все кілька крейцарів, котрі відтак посилав синови. Але сам він був бідолахою, якого годі би найти. Коли так ходив босий, згорблений, з глубоко запалими очима, викликував у кождого милосердів. І всі ми дійстно дуже жалували его.

Минав рік за роком і Кимовець ставав чим раз біднійшим! Але его син став між тим в чужині великим паном і зарабляв не аби які гроші. Бодай так говорено. А на свого старого вітця цілком забув. Дитина знає родичів лише тоді, як довго можуть ему що дати. А потім відлітає як птиця з галузи і забуває на своє рідне гніздо.

Але ми говорили собі тихцем, що такий син негідник, син, що дає в нужді пропадати такому вітцеви. Тільки коли хто сказав щось подібного старому Антонови, то ему кров била

ній культурній потребі, та що в послідн͏ім році не було ніяких аґітаций по школах і то по школах польских як і руских. Тілько з поза школи веде ся на молодіж ще пагубну пропаґанду, але пропаґанду сю здавить ся з безглядністю і силою. Послідну часть своєї промови присьвятив п. Намістник будові каналів і меліорацийним та реґуляцийним роботам, виголосивши одну часть сего уступу своєї промови по руски.

Відтак промовив ще раз п. Маршалок краєвий ґр. Бадені, присьвячуючи посмертну згадку пок. послови Тад. Романовичеви. — Память покійного почтила Палата повстанем.

По відчитаню п. Олесницким заяви руских послів, що сего року знов вступили до сойму, приступлено до дневного порядку і відослано 84 справоздань Виділу краєвого до дотичних комісий.

П. Олесницкий поставив при кінци засіданя нагляче внесене о поспішене з помочию населеню навіщеному сегорічною посухою. Внесене передано комісиї буджетовій.

На тім закінчено засідане о год. $1\frac{1}{2}$ з полудня. Слідуюче назначене на нині рано.

Новинки.

Львів дня 1-го жовтня 1904.

— **Зміна власности.** Добра Обертин на Покутю купив від п. Келерманової п. Антін Лукасевич з Заднарівки на Буковині за 420.000 К. — Села Голобутів і Завадів в Стрийщині, около 2.500 морґів простору, набув Арон Ґольдгамер від марґ. Гунтлей Ґордон.

— **Листонос дефравдантом.** Листонос черновецкої почти А. З., що доручував грошеві посилки, замість доручити значну грошеву суму адресатови, заховав єї собі. Дефравдация вийшла на яву через те, що грошевий лист зареклямовано. Коли листоноса покликано до відвічальности, він добув ножа і в самоубийчім намірі завдав собі рану коло серця. Однако єго відратовано. Коли єму доказано спроневірене, він признав ся в повні до вини. Виновника передано судови.

— **Торговля дівчатами.** В тій справі нараджував ся перед кількома днями в Ціріху міжнародний конґрес. В нарадах брало участь поверх 200 осіб зі всїх майже цивілізованих країв. Більшість участників становили женщини. Успішна боротьба з тим лихом можлива лише на міжнароднїй дорозї. Нїчо не поможуть найострійші закони, примінювані до несовістних торговельників, коли в сусїднім краю можуть числити на безкарність. Унеможливить а принайменше обмежить в значній мірі ту торговлю лише міжнародна умова, зобовязуюча всї держави карати строго людий, що займають ся тим поганим ремеслом. Що-до конечности міжнародної акциї нема двох гадок. Ріжнять ся однак погляди на єї подробиці та розміри. На попереднім парискім конґресї против торговлї дївчатами побідили опортунїсти, котрі уважаючи проституцию конечним лихом, перепeрли резолюцию, що домагає ся лише кари за уводжене малолїтних та уміщуване повнолїтних дївчат силоміць в публичних домах. Против тої резолюциї заявив ся тепер рішучо у вступнім слові предсїдатель ціріхского конґресу проф. Гільті з Берна, доказуючи, що така резолюция рівнає ся подекуди санкционованю торговлї дївчатами. Бесїдник домагав ся енерґічної боротьби против всяких відмін тих поганих трансакций, а рівночасно замкненя публичних домів як головного жерела того лиха. Професора Гільтія поперли инші участники конґресу, доказуючи також, що головної причини торговлї дївчатами треба глядати в публичних домах. Иншої думки був Гоннора, урядник служби безпечности в Парижи. Добачує він головну спонуку до торговлї дївчатами не в публичних домах, але в нужденних мешкальних норах, против котрих має передовсїм звернути ся боротьба. Усунене публичних домів в теориї оправдане, в практицї не дасть ся ще нинї перевести. Треба обмежити ся до средств, котрі унеможливляли-б приміщуване малолїтних дївчат в тих домах. Погляд Гоннората побідив, хотяй незначною більшостию на ціріхскім конґресї, котрий приняв отсю резолюцию: „Конґрес против торговлї дївчатами висказує бажане, щоби доки публичні доми не будуть зовсїм знесені, не допускати до них малолїтних дївчат“.

— **Російскі дезертири.** З Букарешту доносять, що перед кількома днями російскі обездчики напротив румуньского села Карнїченї зловили на березї Прута двох дезертирів, перебраних в жіночу одіж. Недалеко села найшли привязаний до берега човен, що по всякій імовірности належав до двох молодих людий, які хотїли переправити ся на другий бік та утечи до Румунїї. Коли козаки візвали їх, щоби задержали ся, утїкачі вистрілили до них кілька разів з револьверів, не поцїлившн однак нїкого. Остаточно удало ся обездчикам молодих людий звязити і відставити до російскої місцевости Перлиці. Там показало ся, що утїкачі суть резервовими офіцирами з Одеси і мають в найблизшім часї удати ся на війну до всхідної Азиї.

— **Родовід ґен. Штесcля,** оборонця портартурскої кріпости подають російскі часописи з того приводу, що нїмецкі часописи анектували єго для нїмецкої народности. Отже „Пет. Ґазета“ вислала члена своєї редакциї до проживаючої в столиці родини ґенерала і одержала такі поясненя: Герой Порт-Артура — сказала п. Е. М. Штессель — Антін Михайлович єсть Москалем чистої крови. Єго отець, рідний брат мого мужа, і також войсковий, служивший в уланьскім полку, був православним, мати також. Лютераниным був дїд Антона Михайловича, участник війни 1812 року, ґенерал-ляйтнант Іван Штессель. Він був командантом Царского Села і в честь єго заслуг цар Николай Павлович назвав одну з улиць міста „Штесселевскою“ і ся назва до сеї пори зберегла ся з тою улицею.

— **Намірене самоубийство.** В середу коло 5-ої години по полудни кинула ся в самоубийчім намірі до т. зв. „Паняньского“ ставу у Львові 18-лїтна Аделя Корманівна, дочка шапкаря. Переходячий побіч робітник Роман Бель, побачивши потапаючу Корманівну кинув ся за нею в одїню до води і виратував єї. Корманівну, що зраджувала божевільність, віддано родинї.

— **Виділ Тов. „Шкільна поміч“ у Львові** повідомляє, що в перших днях жовтня, падолиста і грудня с. р. вишле свою книжку до тих П. Т. Родимців замешкалих у Львові, котрі ще в сім роцї не зволили запомогти згадане Товариство добровільними датками. З огляду на се, що „Шкільна поміч“ видала в минувшім шкільнім роцї на бідну молодіж шкіл ім. Шевченка, ім. Шашкевича і обох шкіл вправ — квоту 1700 К — а сего року збільшилось число бідної молодїжи в згаданих школах, осьмiляє ся виділ „Шкільної помочи“ просити П. Т. Родимців львівских о ласкаві добровільні датки в користь згаданого Товариства. — За виділ: *о. Евген Гузар.*

— **Репертуар руского театру в Мостисках.** Второк 4 жовтня „Весїля при ліхтарнях“, оперета Офенбаха; — четвер, 6 жовтня „Відьма“, фантастична оперета в 5 д. Яновскої; — субота, 8 жовтня „Жидівка вихрестка“, драма зі співами в 5 д. Тогобочного; — недїля, 9 жовтня „Запорожець за Дунаєм“, оперета народна в 3 д. Артемовского; — второк, 11 жовтня „Дон Цезар“, оперета в 3 д. Делїнґера; — четвер, 13 жовтня „Катерина“, велика опера в 3 д. Аркаса; — субота, 15 жовтня „Циганьский Барон“, оперета в 3 д. Страуса; — недїля, 16 жовтня послїдне представлене „Невольник“, образ на історичнім тлї в 5 д. Кропивницкого. [Саля „Сокола“. Білєти і абонаменти продає торговля п. Рейманьского, а в день представленя вечером від години $6\frac{1}{2}$ при касї. Початок точно година 8 вечером].

— **Позір!** Товариство „Сокіл“, котре заводить в краю сторожі пожарні, уряджує в сім роцї фантову лютерию на дохід будови

до голови, він гнївав ся і кричав: „Що, мій син невдячний? Мій син! Мій Іво! Побачите, як він буде мене ще підпирати на мої старі літа! Тепер, тепер ще не може. Коби лиш ви мали такі дїти!“

Одного дня приїхав той син дійстно до села. Приїхав так тихо, що нїхто єго не дожидав. Мав ясну бороду, що сягала аж до добре викормленого живота. Сильно потовстів. Але єго око було остре як у їжа. І всїм нам видав ся він дуже поганим. І таки був поганий.

Приїхав хорошим повозом. Але заїхав до війта і напивав ся там в товаристві учителя і инших панів цїлий день.

А дома сидїв старий і дрожав з радости, що єго син приїхав.

— Отже тепер бачите, що син приїхав! Мій Іво! Коби лиш ви мали такі дїти!

Але полудне минуло, а син не гадав о тім, що має старого батька в селї. Аж вечером, коли вже стемнїло, пійшов до него і застукав до єго дверий.

— Спите, тату? — спитав остро.

— Як би я мав спати? Як міг би я спати, коли ти тут Іво? Не питай так!

На другий день рано стояли ми перед домом війта і приглядали ся, як Іво вибирав ся в дорогу. Побіч воза стояв старий отець, сьвяточно прибраний і з відкритою головою. А син всїв до воза і ледве поглянув на него. Відтак сказав гордо:

— Тату, я щось лишив для вас у війта!

І від'їхав, а старий глядїв з сяючим лицем за возом, аж доки не скрив ся за горбками.

— Може вже єго не побачу!

І сльози появили ся в єго очах. Відтак приступив до війта. А той передав єму трийцять срібних „двайцятаків“. Ті гроші приніс старий до нас, показав нам і хвалив сина без кінця.

— Отже бачите! Бачите, як він мене на мої старі літа підпомагає! То син! То вдячний син! А ви казали, що він забув на мене! Мій син — забув мене!

Але ми розвідали річ лїпше. Війт дав єму вправдї трийцять двайцятаків. Але того не сказав єму, що одержав поручене, видавати „старому“ лиш „двайцятака“ на місяць! А кусник поля і хата пійшли на єго науку!

А тепер платив він єму „двайцятаками“ за єго щиру, але нерозумну любов. І від того часу видав ся нам той син ще о много, много поганїйшим. Але ми не сьміли того сказати єго вітцеви, аби єму не псувати радости. Він же сяк чи так колись прийде до пізнаня!

І справдї так стало ся! Ще в тім самім роцї, в котрім одержав першу підмогу від сина, тих трийцять „двайцятаків“!

Іменно коли надійшла осїнь, почав старий Кимовець нагле як сьвіт в поли увядати. Він був старий, але тодї постарів ся в кількох днях о много більше. А скоро упав перший снїг, мусів покласти ся в постїль. І ми всї зараз знали, що він вже не дожиє весни. Лежав майже лиш на голих дошках і всього єму бракувало, чого потребував. Ми сусїди милували ся над ним. Але чоловік, недужий і живучий з милостинї — яке то бідне сотворінє! І ми говорили єму:

— Напиши ж до сина, аби тобі що прислав! Кусник поля і хату пожерли єго науки, нехай же тепер дбає о тебе!

— Що пожерли єго науки? Хто каже, що пожерли?

І цїлком обезсилений та недужий гнївав ся і прозивав нас.

Але остаточно велїв прикликати кривого Тому Долинця, що писав нам тодї листи, як було потреба. І той з букв, що немов би також кулявіли і були до него подібні, зліпив лист до Івана Кимовця. Писав єму, що отець хорий, що не має ні їди, ні напитку, ніякої обслуги, ні постели; нехай би що для недужого прислав.

І ми ждали десять днів, ждали двайцять — а гадаєте, що прийшла відповідь? Навіть не хотїв відповісти!

— Видиш, він нічого тобі не присилає, нічого не хоче тобі дати, той твій поганий син!

Так говорили ми. Але він сейчас ставав гнївний:

— Мовчіть! Він не дістав листу! Пропадають навіть грошеві листи, а не то такий звичайний лист! Лист загубив ся! Аби мене мав

власного дому. В тій цїли видав „Сокіл" льоси в видї переписних листків в 10 родах по цїнї 25 сот. льос. Набувати їх можна в „Соколї" у Львові, по всіх складах „Народної Торговлї" на провінциї як також в філіях „Сокола" по більших містах. Кромі того видав „Сокіл" на ту саму цїль облїґациї (зворотна позичка) по 10 кор. Набувати їх можна у д. Ів. Бачиньского, касиєра „Днїстра" у Львові, Ринок 10.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: З днем 1 жовтня с. р. входить в житє на зелїзници льокальній Новий Торг-Сухагора, в окрузї ц. к. Дирекциї зелїзниць державних в Кракові, новий розклад їзди. — Дотичні зміни розкладу їзди суть заміщені в оголошеню як також в додатках до стінних розкладів таб. VIII. а) б) і в) 2-ім зошиті до кишеневого розкладу їзди. — Додатки ті можна дістати у всїх касах ц. к. зелїзниць держ., а також в бюрі інформацийнім ц. к. зелїзниць держ. пасаж Гавсмана ч. 9 у Львові.

— Після оповіщеня заміщеного в „Wiener Zeitung" розписує ц. к. Дирекция будови зелїзниць у Відни оферту на виконанє робіт надторових в стациї Ґерд на частковім шляху Подбредо - Ґерц - Ст. Петер зелїзницї Вохіньскої. — Оферти буде приниматн найпізнїйше до 12 год. в полудне дня 6 жовтня с. р. ц. к. Дирекция будови зелїзниць у Відни VI. Gumperdorferstrasse 10. — Усліва з плянами можна переглянути в згаданій ц. к. Дирекциї, або в управі будова в Ґерц.

— Новий дворець. Після оповіщеня оголошеного в Gazet-'i Lwowsk-ій розписує ц. к. Дирекция зелїзниць державних у Львові оферту на будову головного будинку одно-поверхового з будинком побічним на стациї Борислав. Кошти сеї будови виносять 49.571 корон. — Дотичні, належито остемпльовані оферти буде приннмати ц. к. Дирекция зелїзниць державних найпізнїйше до 12-тої години в полудне дня 10 жовтня с. р. — Пляни, опис будови, сумаричний коштоpис і специяльні і загальні услівя будови можна переглянути в ц. к. Дирекциї зелїзниць державних у Львові (відділ консервациї і будови III. поверх).

— **Цїна збіжа** у Львові дня 30 вересня: Цїна в короках за 50 кільо у Львові. — Пшениця н. 8·75 до 9·—; жито н. 6·80 до 7·10; овес 7·— до 7·10; ячмінь пашний 6·25 до 6·50; ячмінь броварний 7·25 до 7·75; ріпак 10·50 до 10·75; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 8·— до 9·75; вика 6·— до 6·50; бобик 6·25 до 6·50; гречка 9·25 до 10·25; кукурудза нова 8·10 до 8·40; хміль за 56 кільо 210 — до 215·—; конюшина червона 75·— до 80·—; конюшина біла 55·— до 60·—; конюшина шведска 55·— до 65·—; тимотка 24·— до 28·—.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Одеса 1 жовтня. На повитанє царя прибула сюди депутация болгарского князя Фердинанда, зложена з полковника Драґонова і поручника Савова.

Рим 1 жовтня. Урядова часопись оголошує королївский декрет з дня 26 вересня продовжуючий торговельну провізорию з Австро-Угорщиною до дня 14 жовтня с. р.

Берлин 1 жовтня. Lokal Anzeiger доносить, що адмірал Рождественьский має займити місце уступаючого міністра маринарки Аволяна. Комендантом балтийскої ескадри має бути іменований адмірал Чухнин. Другим комендантом тої фльоти буде адмірал Бирілев.

Париж 1 жовтня. „Matin" доносить з Петербурга: Алексеєв відкликаний з Манджуриї і за 4 до 5 днів звідтам виїде. За причину відкликаня его оголошують, що цар хоче одержати від него личио точні поясненя о станї річий в Манджуриї. Однако в дїйстности Алексеєв не верне більше до Манджуриї.

Льондон 1 жовтня. „Standard" доносить з головної кватиру Курокого, що кождого дня відбувають ся дрібні стички між росийскою кіннотою, а відділами Японців. Головна сила Росиян уступила на північ від Мукдену і єсть в походї до Телїна, що єсть укріплений і поки що обсаджений козаками. Сильні відділи росийскої піхоти стоять на полуднєвий захід від Мукдена. Японцї засудили на смерть кількох хіньских розбійників, котрі попали в їх руки над рікою Ляо.

Петербург 1 жовтня. Дописуватель „Біржевих Ведомостей" з Чіфу телєґрафує: Японьска фльота, що перебуває тепер в хіньскій части заливу Печілї, поступає чим раз більше уперто. Японьскі торпедовцї в часї послїдних обох ночий вплнвали з погашеними сьвітлами до заливу в Чіфу, переглядали находячі ся там джунки і пильнували кораблїв, котрі вплили до порту. Після вістий з японьских жерел, положенє росийскої фльоти в Порт-Артурі мало стати просто невиносимим від хвилї, коли японьскій артилериї удало ся займити такі становища, з котрих може острілювати стоячі в порті росийскі кораблї. Внаслїдок того росийска фльота буде мусїла виплисти з порту. Отже вскорі відбуде ся нова морска битва. — Згаданий кореспондент каже, що всї ті вісти неправдиві. В дїйстности Японцї в часї послїдних своїх атаків потерпіли великаньскі страти і всюди були відбиті. Страти їх, які потерпіли від вибуху мін, були так великі, що від дня 26 вересня они нападів не повторили. Листи, які надійшли сюди з Порт-Артура з дня 25 вересня, висказують надію, що кріпость не буде здобута.

мій син опустити, то нехай вам і не снить ся. То я вам кажу!

Але Тома Долинець мусїв знов прийти і написати новий лист, який ми післали синови.

І таки надійшла відповідь! Одної недїлї по полудни сидїли ми в тій комнатці у Гаврила, де Климовець жив в комірнім. І до тої комнатки всунув нагле голову судовий післанець Карло Садар, що тодї розносив листи. А в руцї держав письмо, тонке як осїнний листок.

Недужий в постели скрикнув радістно:

— А видите, пише до мене! Отже видите!

Тома Долинець взяв лист, отворив куверту і витягнув записану картинку. Розложив єї, обертав на всї сторони і поглянув під стіл, чи при отвираню не упало що на землю. Але гроший не було.

— Нема гроший!

— Що він менї має присилати гроші! Він приїде сам! Сам приїде! Читай, Томе, читай лист!

І цікаво глядів на него. А Тома почав з трудом відчитувати слово за словом:

„Любий отче! Пишете менї, що ви недужі. Правда, ви старі і можете кождої хвилї надїяти ся смерти. Так вже на сьвітї діє ся і така Божа воля. Пишете, аби я приїхав. Я не можу, маю надто богато роботи. Але коли ви маєте умерти, то умрете сяк чи так, чи приїду, чи нї. Але де ви подїли „двайцятаки"? Після мого обчисленя повинні би ви мати ще що найменше половину з них!"

Відтак ще кілька пустих слів, бажанє здоровля і конець.

Старий зітхнув на твердій постели:

— Чи є ще хто між вами, що уміє читати писане?

Зголосив ся Мартин Вратар. І той взяв лист в свої брудні руки і відчитав его слово по слові. Але вийшло всьо так само, як читав Тома Долинець!

Старий поблїд і тяжко зойкнув:

— Менї здаєть ся, що він справдї мене не любить!

А як тяжко вимовив ті слова! Але відтак обернув ся до стїни і не хотїв більше говорити. Аж коли ми ладили ся відходити, обернув ся до нас і глухо сказав:

— Але не кажіть ему нїчого, що я умираю тяжкою, дуже тяжкою смертию!

В ночи умер. Похорон его був бідний, дуже бідний. На его гробі нема нїякого знаку. Кождої весни покриває его трава і кілька диких цьвітів. Але нїхто не спитає, хто там лежить.

Такі наші дїти!

НАДІСЛАНЕ.

— **„Краєвий Союз кредитовий"** видав для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цїнах:

1.	Книга довжників . . .	аркуш	по	10 сот.
2.	Замкненя місячні 2 штуки . .	„	„	5 „
3.	Інвентар довжників .	аркуш	„	5 „
4.	„ вкладників .	„	„	5 „
5.	„ уділів	„	„	5 „
6.	Книга головна	„	„	10 „
7.	„ лїквідацийна .	„	„	10 „
8.	„ вкладок щадничих	„	„	10 „
9.	„ уділів членьских	„	„	10 „
10.	Реєстр членів	„	„	10 „
11.	Зголошеня о позичку	штука	по	2 „
12.	Виказ уморення позички	„	„	2 „
13.	Асиґнати касові . . .	„	„	1 „

Купувати і замовляти належить з „Краєвім Союзі кредитовім" у Львові, Ринок ч. 10 І. поверх.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).